

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. П. 12 від «12» 02 2021 р.)

Ректор

А. А. Мазаракі

**ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ
ECONOMICS OF TRADE**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2021

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: Височин І.В., д-р. екон. наук, проф.
Вавдійчик І.М., канд. екон. наук, доц.
Жук Т.В., канд. екон. наук, ст.викладач

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри економіки та фінансів підприємства 18 січня 2021 р., протокол № 11.

Рецензенти: Блакита Г.В., д-р. екон. наук, проф., зав.кафедри економіки та фінансів підприємства,
Суярко Л.В., директор ТОВ «ЛАССІ»,
Чуніхіна Т.С., к.е.н., доцент кафедри маркетингу,
Торопков В.М., к.е.н., доцент кафедри торговельного підприємництва та логістики,
Мотузка Ю.М., д.т.н., доцент, зав.кафедри товарознавства, управління безпечністю та якістю,
Романенко О.В., к.т.н., доцент кафедри товарознавства, управління безпечністю та якістю,
Глушкова Т.Г., к.т.н., доцент кафедри товарознавства та митної справи,
Калуга Н.В., к.х.н., доцент кафедри товарознавства та митної справи,
Вертелева О.В., к.ф.-м.н., доцент кафедри економічної теорії та конкурентної політики,
Вербицька Л.Ф., к.психол.н., доцент кафедри психології.

**ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ /
TRADE ECONOMICS**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

ВСТУП

Програма дисципліни «Економіка торгівлі» призначена для студентів КНТЕУ освітнього ступеню «бакалавр».

Як обов'язкова компонента, програма дисципліни «Економіка торгівлі» призначена для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 075 «Маркетинг» спеціалізації «Маркетинг», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціалізацій «Митна справа», «Оптова і роздрібна торгівля», «Товарознавство і комерційна логістика», «Товарознавство та організація зовнішньої торгівлі», «Категорійний менеджмент у ритейлі», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Економіка галузевих ринків» (ОПП 2018р).

Як вибіркова компонента, програма дисципліни «Економіка торгівлі» призначена для студентів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Економіка галузевих ринків» (ОПП 2019р, ОПП 2020р), спеціальності 053 «Психологія» спеціалізації «Практична психологія».

Програму підготовлено відповідно до Стандартів вищої освіти України із зазначених спеціальностей та відповідних освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів КНТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Економіка торгівлі» є формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття функціонування торгівлі як сфери товарного обігу та комплексного розуміння проблем управління фінансово-господарською діяльністю підприємств торгівлі та опанування навичок їх практичного розв'язання.

Завданнями вивчення дисципліни «Економіка торгівлі» є набуття знань закономірностей і принципів економічного розвитку торгівлі, зокрема щодо:

- сутності торгівлі як сфери товарного обігу та виду економічної діяльності;
- типології суб'єктів торговельної діяльності;
- форм та методів державного регулювання торговельної діяльності;
- особливостей функціонування товарного ринку та ролі торгівлі у забезпеченні його розвитку;
- особливостей формування попиту й пропозиції на товарному ринку;
- соціально-економічного змісту та макро- і мікроекономічних аспектів розвитку роздрібно́ї та оптової торгівлі;
- товарообороту як основного результативного показника функціонування торгівлі та особливостей його ресурсного забезпечення (товарні, трудові, майнові та фінансові ресурси);
- сутності, складу та особливостей формування фінансових результатів в торгівлі;
- підходів до оцінки ефективності та конкурентоспроможності підприємств торгівлі.

Предметом вивчення дисципліни «Економіка торгівлі» є теоретичні, методичні та практичні засади функціонування торгівлі як сфери товарного обігу та виду економічної діяльності.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Знання:

- базових економічних законів;
- основних методичних підходів до аналізу діяльності підприємства;
- принципів і норм права щодо провадження торговельної діяльності.

Вміння:

- виявляти ініціативу та підприємливість, забезпечувати якість виконуваних робіт;
- виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення;
- працювати з інформацією з різних джерел;
- працювати з офісними додатками MicrosoftWord, MicrosoftExcel, MicrosoftPowerPoint.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Економіка торгівлі», як обов'язкова та вибіркова компонента освітніх програм, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідними освітньо-професійними програмами:

✓ Маркетинг (2020р.) (ОС «бакалавр»)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	1-11
ЗК6	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	1-11
<i>Спеціальні компетентності за освітньою програмою</i>		
СК4	Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими	1-11
СК6	Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності	2-6
СК7	Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів	10,11
СК9	Здатність використовувати інструментарій маркетингу в інноваційній діяльності	2-6, 10,11
СК11	Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків	1-4
СК14	Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності	5-11
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
Р3	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу	1-11
Р6	Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності	5-11
Р10	Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта	1-11

✓ Митна справа (2019р.) (ОС «бакалавр»)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК7	Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур	1-11
ФК8	Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності	5-11
ФК10	Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків	2, 5,10,11
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН12	Знати термінологію і мати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та митної справи для подальшого використання на практиці	1-11
ПРН19	Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності та при здійсненні зовнішньоекономічних операцій	5-11
ПРН21	Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків	2, 5,10,11

✓ *Митна справа (2020р.) (ОС «бакалавр»)*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
1	2	3
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК2	Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях	1-11
<i>Спеціальні компетентності за освітньою програмою</i>		
СК10	Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків	1-11
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
1	Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі, біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях	1-11

1	2	3
2	Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності	5-11

✓ *Оптова і роздрібна торгівля (2019р.) (ОС «бакалавр»)*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
1	2	3
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК1	Здатність до розуміння предметної області, критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять, які застосовуються у навчанні та професійній діяльності	1-11
ЗК3	Здатність використовувати сучасні методи, моделі, технології збирання, систематизації, обробки та інтерпретації інформації	1-11
ЗК4	Здатність застосовувати знання при вирішенні практичних завдань та проведення досліджень на відповідному методологічному рівні	1-11
ЗК5	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми	1-11
ЗК10	Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо діяльності підприємств оптової та роздрібною торгівлі	5-11
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК1	Здатність усвідомлювати закономірності функціонування сучасної економіки та суб'єктів підприємництва, торгівлі і біржової діяльності	1-11
ФК2	Здатність до розуміння теоретичних засад, інструментарію та методології дослідження процесу розвитку оптової та роздрібною торгівлі, використання системного підходу до управління діяльністю суб'єктів торгівлі	1-11
ФК3	Здатність до ефективного впровадження теоретичних положень і практичних методик організації та технології продажу товарів і надання торговельних послуг, дотримання правових засад захисту прав споживачів	1-11
ФК5	Здатність управляти процесами закупівлі та продажу товарів, торговельним обслуговуванням покупців на підприємствах торгівлі та здійснювати розробку й реалізацію заходів з удосконалення їх організації	5,6
ФК6	Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології для організації діяльності та забезпечення конкурентних переваг підприємств оптової та роздрібною торгівлі на споживчому ринку	5-11

1	2	3
ФК7	Здатність оцінювати вплив чинників зовнішнього середовища на функціонування суб'єктів підприємництва, торгівлі і біржової діяльності, виявляти причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у галузі торгівлі	1-4
ФК8	Здатність застосовувати спеціальний інструментарій, приймати обґрунтовані оперативні рішення для оптимізації та удосконалення управління діяльністю підприємств оптової та роздрібною торгівлі	5-11
ФК11	Здатність до поглибленого аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами у сфері підприємництва, торгівлі і біржової діяльності	2-11
ФК12	Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності суб'єктів оптової та роздрібною торгівлі	5-11
ФК14	Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур	5-11
ФК15	Здатність описувати процеси і явища у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати	5-11
ФК16	Уміти організувати пошук, самостійний відбір, аналіз і якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	2,3,4,11
ФК17	Володіти економіко-математичними методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур	5-11
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН8	Володіти основами математичного апарату сучасних методів кількісного фінансового аналізу, системою знань, вмінь та навичок у галузі створення математичних моделей керівних систем	5-11
ПРН14	Володіти теоретичними знаннями та практичними навичками з питань організації й здійснення підприємницької діяльності в оптовій та роздрібній торгівлі, проектування торговельних об'єктів, управління фінансово-економічною діяльністю суб'єктів господарювання	5-11

✓ *Оптова і роздрібна торгівля (2020р.) (ОС «бакалавр»)*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Спеціальні компетентності за освітньою програмою</i>		
СК2	Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур	1-11
СК10	Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків	2, 5,10,11
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
2	Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності	1-11
11	Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці	1-11
12	Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур	1-11
20	Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків	2,5,10,11

✓ *Товарознавство і комерційна логістика (2019р.) (ОС «бакалавр»)*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
1	2	3
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	1-11
ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	5-11
ЗК4	Знання та розуміння предметної області, професійної діяльності	1-11
ЗК6	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	1-11
ЗК7	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	1-11
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК1	Здатність організувати та здійснювати збір аналітичної вихідної інформації для проведення контролю якості товарів	5,6

1	2	3
ФКЗ	Здатність до втілення заходів, спрямованих на забезпечення ефективності технології торговельних процесів	5-11
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН9	Організувати торговельно-технологічний процес	5-9
ПРН19	Аналізувати стан та динаміку попиту на продукцію, підтримувати зворотній зв'язок з клієнтами з метою вдосконалення заходів з управління логістикою товарів	2,5
ПРН20	Планувати потребу у ресурсах (матеріальних, фінансових, трудових) для здійснення заходів з управління інтегрованим ланцюгом поставок товарів	6-9

✓ *Товарознавство і комерційна логістика (2020р.) (ОС «бакалавр»)*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК6	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	1-11
<i>Спеціальні компетентності за освітньою програмою</i>		
СКЗ	Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин	5-11
СК10	Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків	1-11
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
7	Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати	5-11
9	Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави	1-11
11	Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці	1-11

✓ *Товарознавство та організація зовнішньої торгівлі (2019р.)*

(ОС «бакалавр»)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК8	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість	1-11
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК1	Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності	1-11
ФК2	Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур	5-11
ФК8	Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності	5-11
ФК10	Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків	2, 5,10,11
ФК13	Вміння використовувати інформаційні бази даних для оперативних рішень на підприємстві/організації/установі	5-11
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН1	Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях	1-11
ПРН8	Знати термінологію і мати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці	1-11
ПРН9	Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування ефективних управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур	5-11
ПРН12	Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати на практиці	1-11
ПРН14	Використовувати знання основ обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності	5-11
ПРН16	Демонструвати вміння бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків	2, 5,10,11

✓ *Товарознавство та організація зовнішньої торгівлі (2020р.)*

(ОС «бакалавр»)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК2	Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях	1-11
<i>Спеціальні компетентності за освітньою програмою</i>		
СК10	Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків	2, 5,10,11
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
1	Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях	1-11
20	Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків	2,5,10,11

✓ Категорійний менеджмент у ритейлі (2019р.) (ОС «бакалавр»)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
1	2	3
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК4	Знання та розуміння предметної області, професійної діяльності	1-11
ЗК6	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	1-11
ЗК11	Здатність до фахового спілкування з непрофесіоналами у галузі	1-11
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК1	Уміння демонструвати та застосувати знання з товарознавства, категорійного менеджменту, економіки, маркетингу, організації торгівлі	1-11
ФК3	Здатність формувати і здійснювати ефективну закупівельну діяльність, формувати товарні категорії в структурі асортименту, здійснювати оперативний контроль управління товарними запасами на підприємстві	5,6
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН1	Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях	1-11

1	2	3
ПРН2	Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності	5-11
ПРН20	Демонструвати вміння бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків	2, 5,10,11

✓ Категорійний менеджмент у ритейлі (2020р.) (ОС «бакалавр»)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК6	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	1-11
<i>Спеціальні компетентності за освітньою програмою</i>		
СК3	Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин	5-11
СК10	Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків	1-11
СК12	<i>Здатність здійснювати ефективну закупівельну діяльність, комунікувати з постачальниками, проводити розрахунок прибутковості товарів, здійснювати оперативний контроль управління товарними запасами на підприємстві</i>	6
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
7	Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати	5-11
9	Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави	1-11
11	Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці	1-11
22	<i>Вміти здійснювати ефективну закупівельну діяльність, комунікувати з постачальниками, проводити розрахунок прибутковості товарів, здійснювати оперативний контроль управління товарними запасами на підприємстві</i>	6

✓ Економіка галузевих ринків (2018р.) (ОС «бакалавр»)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
1	2	3
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК1	Навички спілкуватися, навчатися та проводити дослідження державною та іноземною мовою	1-11
ЗК2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	1-11
ЗК3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати знання у практичних ситуаціях	1-11
ЗК5	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення	1-11
ЗК6	Здатність до аналізу та синтезу. Здатність розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління	1-11
ЗК7	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	1-11
ЗК8	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	1-11
ЗК10	Здатність планувати та управляти часом	1-11
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК1	Знання змісту та структури сучасних економічних систем (мікро-, мезо- та макрорівня), множини їх регуляторів	1-4
ФК 6	Здатність детермінувати цільові орієнтири розвитку підприємства з урахуванням галузевих та регіональних / глобальних трендів економічного розвитку	1-11
ФК 8	Вміння планувати операційну, інвестиційну, інноваційну та іншу діяльність підприємства у межах окресленої конкурентної стратегії	5-11
ФК 9	Вміння здійснювати оцінку економічної ефективності реалізованих стратегій розвитку підприємства, галузі	1-11
ФК 10	Навички консультування у сфері економічного аналізу галузевих ринків	1-4
ФК14	Здатність адаптувати іноземний досвід до потреб окремого підприємства, галузі, української економіки в умовах інтеграції національних економік під впливом глобалізації	1-11
ФК 15	Здатність узгоджувати цілі окремого підприємства із цілями розвитку галузі, економіки та цілями забезпечення сталого розвитку, в тому числі у глобальному вимірі	1-11
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН1	Володіння підходами та інструментарієм дослідження мікро-, мезо-та мікроекономічних систем.	1-11
ПРН3	Вміння працювати з відкритими джерелами ринкової інформації	1-11

1	2	3
ПРН4	Вміння використовувати інформаційні технології для аналізу стану та динаміки розвитку галузевих ринків	1-4
ПРН6	Здатність приймати управлінські рішення на основі економічного аналізу ринкового середовища	1-11
ПРН7	Вміння визначати і діагностувати вплив екзогенних та ендогенних факторів розвитку галузі	1-11
ПРН9	Здатність розробляти ефективні конкурентні стратегії у відповідності до трендів галузевого та загальноекономічного розвитку	1-4
ПРН10	Вміння розробляти бізнес-план організації	5-11
ПРН11	Навики оцінки ефективності операційної, інвестиційної, інноваційної діяльності підприємства, а також ефективності реалізації її конкурентної стратегії в цілому на галузевому ринку	5-11

✓ *Економіка галузевих ринків (2019р.) (ОС «бакалавр»)*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати знання у практичних ситуаціях	1-11
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК12	Здатність критично аналізувати галузеву економічну політику держави, розробляти рекомендації щодо її удосконалення	1-4
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН2	Розуміння принципів галузевої організації економіки, факторів, які її детермінують	1-4
ПРН3	Вміння працювати з відкритими джерелами ринкової інформації	1-4
ПРН4	Вміння використовувати інформаційні технології для аналізу стану та динаміки розвитку галузевих ринків	1-4
ПРН13	Здатність оцінити економічні ефекти впливу регуляторного середовища на розвиток галузевого ринку, поведінку його суб'єктів	1-4
ПРН15	Здатність формувати ефективну галузеву політику держави, розробляти пропозиції та рекомендації щодо її удосконалення на засадах узгодження цілей та інтересів різних економічних суб'єктів	1-4

✓ *Економіка галузевих ринків (2020р.) (ОС «бакалавр»)*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
1	2	3
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК2	Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, зокрема економіки галузевих ринків, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	1-11
ЗК4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	5-11
ЗК5	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	1-11
ЗК8	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	1-11
ЗК11	Здатність приймати обґрунтовані рішення	5-11
<i>Спеціальні компетентності за освітньою програмою</i>		
СК1	Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях	1-11
СК4	Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати	5-11
СК5	Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави	1-4
СК11	Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію	5-11
СК12	Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення	5-11
СК13	Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності	5-11
СК14	Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків	1-11

1	2	3
СК15	<i>Розуміння принципів галузевої організації економіки, здатність визначати ключові детермінанти розвитку галузевих ринків, оцінювати їх вплив на поведінку учасників ринку</i>	1-4
СК16	<i>Здатність розробляти конкурентні стратегії суб'єктів господарювання на галузевих ринках, в тому числі, в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації</i>	5-11
СК17	<i>Здатність детермінувати цільові орієнтири розвитку підприємства з урахуванням галузевих та регіональних / глобальних трендів економічного розвитку</i>	1-11
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
2	Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя	1-11
3	Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки, зокрема теорії галузевих ринків	1-11
4	Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем, зокрема на мікро-, мезо та макрорівнях	1-11
5	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади)	5-11
8	Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач	5-11
9	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної, та зовнішньоекономічної політики держави	1-4
10	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності	5-11
12	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати	5-11
13	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники	1-11

1	2	3
17	Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків	1-11
21	Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів	1-11
22	Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, у невизначених умовах, зокрема в умовах інформаційної асиметрії	1-11
25	Здатність розробляти ефективні конкурентні стратегії у відповідності до трендів галузевого та загальноекономічного розвитку	1-11

✓ *Практична психологія (2019р.) (ОС «бакалавр»)*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
1	2	3
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК1	Здатність до <u>практичного мислення</u> , аналізу та синтезу	1-11
ЗК2	Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності	1-11
ЗК3	Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності практичного психолога	1-11
ЗК4	Навички та вміння використання інформаційних і комунікаційних технологій	1-11
ЗК5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	1-11
ЗК6	Здатність бути критичним і самокритичним	1-11
ЗК7	Здатність приймати обґрунтовані рішення	1-11
ЗК9	Навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді	1-11
ЗК12	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	1-11
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК7	Вміти адаптуватися до нових ситуацій та здатність до професійної мобільності	1-11
ФК14	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	1-11
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН4	Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань в т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій	1-11

1	2	3
ПРН5	Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки.	1-11
ПРН9	Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для поінформованої аудиторії, формулювати розгорнутий аналіз та тези досліджень	1-11
ПРН11	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	1-11
ПРН15	Демонструвати навички командної роботи у процесі вирішення фахових завдань	1-11
ПРН16	Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	1-11
ПРН18	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям	1-11

✓ *Практична психологія (2020р.) (ОС «бакалавр»)*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
1	2	3
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	1-11
ЗК5	Здатність бути критичним і самокритичним	1-11
ЗК7	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	1-11
ЗК8	Навички міжособистісної взаємодії	1-11
ЗК11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	1-11
<i>Спеціальні компетентності за освітньою програмою</i>		
СК11	Здатність дотримуватися норм професійної етики	1-11
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПР4	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел	1-11
ПР7	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки	1-11

1	2	3
ПР11	Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій	1-11

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Торгівля у сфері товарного обігу. Поняття торговельної діяльності та суб'єкти її здійснення

Місце і роль торгівлі в економічному житті суспільства. Взаємозв'язок торгівлі з відносинами обміну та товарно-грошовим обігом, з фінансово-кредитною та грошовою системами. Поняття внутрішньої та зовнішньої торгівлі.

Торгівля як галузь національної економіки та вид економічної діяльності (секція G «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів» за КВЕД ДК 009:2010). Роль, функції та завдання торгівлі у системі національної економіки. Принципи здійснення діяльності у сфері торгівлі.

Сутність торговельної діяльності та її провідні ознаки. Соціально-економічний зміст торговельної діяльності. Терміни та визначення понять згідно Господарського кодексу України та Національного стандарту України ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова торгівля».

Форми, методи та інструменти державного регулювання торгівлі. Особливості державного регулювання торговельної діяльності в Україні.

Типологія суб'єктів торговельної діяльності за різними класифікаційними ознаками. Поняття «торговельний оператор», «суб'єкт торговельної діяльності без створення юридичної особи».

Підприємство торгівлі як суб'єкт ринкових відносин, функціонально-правовий статус його діяльності. Відмінні особливості функціонування виробничих та торговельних підприємств. Види підприємств торгівлі за різними класифікаційними ознаками. Організаційно-правові форми ведення підприємницької діяльності в торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2.

Додатковий: 3, 7, 8, 11, 12, 17, 19, 21, 22, 28.

Інтернет-ресурси: 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36.

Тема 2. Товарний ринок як сфера функціонування суб'єктів торговельної діяльності

Товарний ринок та особливості його розвитку в сучасних умовах. Види товарних ринків.

Характеристика ринку споживчих товарів як ринку товарів, що купуються або орендуються окремими особами (групами) для особистого (некомерційного) споживання. Найважливіші відмінності та особливості споживчого ринку.

Характеристика ринку інвестиційних товарів як ринку товарів, які призначені для забезпечення подальшого виробництва, задоволення комерційних потреб та споживання у процесі надання різного роду послуг суб'єктами господарювання. Найважливіші відмінності та особливості ринку інвестиційних товарів.

Характеристика середовища функціонування товарного ринку – економічного, правового, соціально-культурного, демографічного, природного, інституціонального.

Поняття товарної пропозиції споживчих товарів. Джерела та механізм формування товарних ресурсів - предметів споживання. Роль національного виробництва та імпорту у формуванні пропозиції споживчих товарів в Україні.

Споживання і потреби, їх суть та економічна характеристика. Споживчий попит як форма прояву потреби та елемент ринку. Чинники, що обумовлюють обсяги та структуру попиту на споживчі товари. Основні тенденції розвитку споживання та формування споживчого попиту в Україні та методи його прогнозування.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2.

Додатковий: 3, 9, 27.

Інтернет-ресурси: 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36.

Тема 3. Економічна характеристика роздрібної торгівлі

Сутність, значення та функції роздрібної торгівлі. Поняття В2С - продажу товарів для особистого використання. Основні форми

та види роздрібної торгівлі. Послуги у роздрібній торгівлі, їх класифікація.

Економічна характеристика та особливості розвитку Інтернет-торгівлі (E-commerce) та торгівлі через мобільні пристрої (M-commerce). Особливості діяльності світових та національних торговельних інтернет-майданчиків (marketplace): Amazon, Alibaba, eBay, Rozetka.ua, Prom.ua, OLX, Bigl.ua. Сучасна характеристика торговельних мереж (закордонний та вітчизняний досвід).

Поняття та методичні підходи до оцінювання економічної і соціальної ефективності здійснення економічної діяльності в сфері роздрібної торгівлі.

Тенденції та проблеми розвитку роздрібної торгівлі в Україні. Макроекономічні тенденції та показники, що характеризують стан розвитку та ресурсний потенціал роздрібної торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2.

Додатковий: 3, 6, 7, 12, 13, 17, 19, 23, 25, 28, 29.

Інтернет-ресурси: 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36.

Тема 4. Економічна характеристика оптової торгівлі

Сутність, значення та функції оптової торгівлі. Поняття B2B - продажу товарів для бізнесу. Оптова торгівля в умовах глобалізації економіки. Особливості оптової торгівлі споживчими та інвестиційними товарами. Послуги в оптовій торгівлі.

Економічні засади функціонування оптових посередників. Типологія, видовий склад та характеристика суб'єктів оптової торговельної діяльності. Торговельно-технологічні інновації у розвитку оптової торгівлі. Використання інструментів електронної комерції в оптовій торгівлі. Біржова торгівля та її особливості. Специфіка функціонування товарної біржі. Збутова діяльність товаровиробників: механізм та організаційні форми здійснення. Фірмова торгівля.

Методика оцінки доцільності (економічної ефективності) участі посередників в каналі товаропросування.

Тенденції та проблеми розвитку оптової торгівлі в Україні.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2.

Додатковий: 3, 5, 7, 12, 17, 28.

Інтернет-ресурси: 31, 34, 35, 36, 37.

Тема 5. Товарооборот як основний результативний показник торговельної діяльності

Сутність та соціально-економічне значення товарообороту в системі сучасних економічних відносин. Товарооборот як економічний показник діяльності підприємства торгівлі, його значення на рівні держави та окремого підприємства. Основні форми та види товарообороту підприємств оптової та роздрібною торгівлі.

Чинники, що визначають обсяги, структуру та перспективи розвитку товарообороту підприємств оптової та роздрібною торгівлі. Формати online та offline торгівлі як фактори розвитку товарообороту. Омніканальність як критерій диференціації товарообороту підприємства торгівлі.

Методичний інструментарій та порядок проведення аналізу обсягу та структури товарообороту підприємства торгівлі. Оцінювання межі безпеки та запасу фінансової міцності підприємства.

Розробка плану товарообороту (плану продаж). Основні методи планування товарообороту підприємства торгівлі: сутність, переваги, недоліки, інформаційне забезпечення, можливості застосування. Поняття та методичні підходи до визначення необхідного, можливого та ресурсозабезпеченого обсягу товарообороту. Методичні засади розробки асортиментної політики підприємства торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2.

Додатковий: 3, 4, 5, 7, 10, 16, 18, 29.

Інтернет-ресурси: 30, 32, 33, 34, 35.

Тема 6. Товарні ресурси в торгівлі

Сутність та роль товарних ресурсів в забезпеченні торговельної діяльності. Видовий склад та класифікація товарних ресурсів підприємства торгівлі.

Товарне забезпечення як матеріальна основа розвитку товарообороту підприємства торгівлі. Основні форми та механізм формування товарного забезпечення в оптовій та роздрібній торгівлі. Товарне забезпечення як бізнес-процес, його основні атрибути,

ресурси та результати.

Логістичні системи та розподільчі центри в системі товарозабезпечення. Особливості управління логістичними процесами на підприємстві торгівлі.

Обґрунтування необхідного обсягу надходження товарів. Поняття товарного балансу та методика його розроблення. Визначення планового обсягу закупівлі товарів.

Характеристика постачальників товарних ресурсів. Відмінність трансакційного співробітництва від партнерства. Основні етапи та критерії вибору постачальника товарних ресурсів за параметрами економічної доцільності. Оцінка ефективності угод із закупівлі товарів.

Сутність та роль товарних запасів в торгівлі, їх класифікація. Показники, що характеризують стан та ефективність використання товарних запасів підприємства торгівлі. Чинники, що обумовлюють обсяги та швидкість обороту товарних запасів на підприємствах торгівлі.

Управління товарними запасами на базі CRM - систем (Customer Relationship Management): можливості для ритейлу (retail, B2C) та оптової торгівлі (distribution, B2B).

Методи аналізу товарних запасів підприємства торгівлі. Мета, порядок нормування та планування товарних запасів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2.

Додатковий: 4, 5, 10, 29.

Інтернет-ресурси: 30, 32, 33, 34, 35.

Тема 7. Трудові ресурси та оплата праці в торгівлі

Трудові ресурси як соціально-економічна категорія. Трудові ресурси в торгівлі: сутність та характеристика. Особливості кваліфікаційних вимог до працівників торгівлі. Професійні стандарти в торгівлі: основні компетентності та навички (hard and soft skills).

Сутність, принципи та завдання формування трудових ресурсів на підприємстві торгівлі. Класифікація персоналу підприємства торгівлі. Чат-боти (Chatbot) в торгівлі як альтернатива людській праці.

Поняття продуктивності та ефективності праці в торгівлі. Вплив продуктивності праці на конкурентоспроможність підприємства торгівлі.

Методика аналізу формування та використання трудових ресурсів підприємства торгівлі. Плинність кадрів в торгівлі: динаміка, причини та управлінські рішення.

Сучасні форми та системи оплати праці в торгівлі: їх сутність, переваги та недоліки. Тарифна система, її зміст, призначення та застосування у торгівлі. Мінімальна заробітна плата та її роль у побудові тарифної системи. Система додаткового стимулювання персоналу підприємства торгівлі та її складові елементи. Форми нематеріального стимулювання працівників підприємства торгівлі.

Витрати підприємства на оплату праці. Нормативна характеристика поняття «заробітна плата», структура заробітної плати.

Методичний інструментарій розробки плану з праці на підприємстві торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2.

Додатковий: 4, 5, 10, 14, 24, 29.

Інтернет-ресурси: 30, 32, 33, 34, 35.

Тема 8. Майнові ресурси в торгівлі

Майнові ресурси (активи) торгівлі, їх сутність, склад та місце в системі ресурсного забезпечення торговельної діяльності. Відображення інформації про обсяги та склад активів в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності на підприємствах торгівлі.

Поняття та склад необоротних активів підприємства торгівлі. Основні засоби в торгівлі: сутність, види, призначення. Кругообіг основних засобів, їх відтворення. Амортизаційна політика підприємства торгівлі. Методичний інструментарій оцінки стану, руху та ефективності використання основних засобів. Оренда та лізинг основних засобів. Орендні відносини на ринку комерційної нерухомості України: нові концепції, попит, пропозиції, вакантність торговельних площ. Призначення та функції складського господарства в торгівлі.

Обґрунтування потреби в окремих видах необоротних активів підприємства торгівлі та засобів її задоволення.

Оборотні активи в торгівлі: економічна сутність, класифікація, особливості кругообігу. Природа виникнення дебіторської заборгованості в торгівлі та чинники, що визначають її розмір.

Методичний інструментарій та порядок проведення аналізу оборотних активів підприємства торгівлі. Методика обґрунтування потреби в оборотних активах підприємства торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2.

Додатковий: 5, 10, 16, 18, 26, 29.

Інтернет-ресурси: 30, 34, 35.

Тема 9. Фінансові ресурси в торгівлі

Фінансові ресурси в торгівлі: сутність, призначення, склад та класифікація. Джерела формування власних та позикових фінансових ресурсів підприємства торгівлі.

Фінансові ресурси як джерела формування капіталу підприємства торгівлі. Сутність, класифікація та особливості складу капіталу підприємства торгівлі. Відображення інформації про обсяги та склад капіталу в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності на підприємствах торгівлі.

Власний капітал підприємства торгівлі: сутність, механізм та джерела формування. Методика розрахунку показників власний оборотний капітал та чистий оборотний капітал підприємства.

Позиковий капітал (зобов'язання) підприємства торгівлі: сутність, механізм та джерела формування. Позитивні наслідки використання позикового капіталу.

Методичний інструментарій та порядок проведення аналізу капіталу підприємства торгівлі. Інформаційне забезпечення, структурно-логічна модель аналітичної роботи, характеристика сутності та інструментарію окремих етапів аналізу. Методи визначення загальної потреби у капіталі підприємства торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2.

Додатковий: 5, 10, 16, 18, 26, 29.

Інтернет-ресурси: 30, 34, 35.

Тема 10. Фінансові результати в торгівлі

Поняття та класифікація витрат. Взаємозв'язок ресурсів та витрат. Економічна природа, сутність та склад поточних витрат підприємства торгівлі. Класифікація поточних витрат підприємства торгівлі залежно від напрямів діяльності, функціонального

призначення, за елементами витрат. Чинники, що впливають на обсяг та рівень витрат підприємства торгівлі.

Поняття витрат обігу підприємства торгівлі, особливості їх розрахунку.

Методика аналізу витрат підприємства торгівлі. Методи обґрунтування плану витрат на підприємстві торгівлі в цілому та за окремими групами витрат. Шляхи та методи оптимізації витрат на підприємстві торгівлі.

Особливості формування та економічна сутність доходів в торгівлі. Класифікація доходів підприємства торгівлі.

Комерційний дохід від реалізації товарів як головна складова доходів торгівлі. Вплив цінової політики підприємства на формування комерційного доходу від реалізації товарів. Показники, що характеризують обсяг та рівень комерційного доходу від реалізації товарів підприємства торгівлі, методика їх розрахунку.

Механізм формування та чинники, що обумовлюють обсяг орендних доходів підприємства торгівлі. Послуги як джерело формування доходів підприємства торгівлі. Реалізація товарів під власною торговою маркою (Private label) як спосіб диверсифікації та зростання обсягів доходів підприємства торгівлі.

Методичний інструментарій та порядок проведення аналізу доходів підприємства торгівлі. Методи планування доходів підприємства торгівлі в цілому та по окремих видах доходів. Поняття можливого та необхідного обсягу доходів, методичні підходи до визначення їх обсягу. Умови прийняття розробленого плану доходів.

Поняття, види та класифікація фінансових результатів господарської діяльності. Наслідки отримання позитивного (прибуток) та негативного (збиток) фінансового результату для життєздатності підприємства торгівлі.

Місце прибутку в системі економічних показників діяльності підприємства торгівлі. Підходи до класифікації прибутку підприємства торгівлі: залежно від виду діяльності, порядку визначення, методики оцінки, мети визначення. Поняття мінімального, цільового, нормального та максимального прибутку підприємства торгівлі, методичні підходи до оцінки їх розмірів.

Рентабельність підприємства торгівлі та показники, що її характеризують.

Методичний інструментарій та порядок проведення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства торгівлі. Методичні підходи до розробки плану (прогнозу) формування фінансового результату (прибутку) підприємства торгівлі. Поняття можливого та

необхідного обсягу прибутку, методичні підходи до визначення їх обсягу. Обґрунтування потреби підприємства за окремими напрямками використання прибутку: виробничий розвиток, соціальний розвиток, споживання власників, резервування тощо. Умови прийняття розробленого плану прибутку.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2.

Додатковий: 5, 10, 16, 18, 20, 26, 29.

Інтернет-ресурси: 30, 34, 35.

Тема 11. Ефективність та конкурентоспроможність в торгівлі

Сутність результативності та ефективності господарської діяльності підприємства, відмінності даних понять.

Види ефективності. Система показників оцінки ефективності діяльності підприємства торгівлі.

Особливості оцінки результативності господарської діяльності підприємства торгівлі на основі використання системи збалансованих показників (Balanced Scorecard). Фінансові та нефінансові показники. Критерії збалансованості показників оцінки результативності діяльності підприємства. Показники КРІ (Key Performance Indicators, ключові показники діяльності) в оцінці діяльності підприємства торгівлі, його окремих підрозділів та працівників.

Сутність конкурентоспроможності підприємства. Чинники, що визначають конкурентоспроможність підприємства торгівлі. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства торгівлі. Обґрунтування заходів щодо підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2.

Додатковий: 5, 10, 16, 18, 20, 26, 29.

Інтернет-ресурси: 30, 33, 34, 35.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний:

1. Височин І. В. Економіка підприємства торгівлі (у схемах та таблицях) : навч. посіб. / І. В. Височин, Н. М. Новікова, І. М. Вавдійчик. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 428 с.
2. Чорна М.В, Кушнір Т.Б., Михайлова О.В. Економіка торгівлі : навчально-методичний посібник. – Х. : ХДУХТ, 2015. – с. 221. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://chtyvo.org.ua/>

Додатковий:

3. Внутрішня торгівля в Україні: монографія / А.А.Мазаракі, В.Д. Лагутін, А.Г. Герасименко та ін. За заг. наук. ред. А.А.Мазаракі. - К., Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 864 с.
4. Височин І.В. Управління товарооборотом підприємств роздрібною торгівлі: монографія / І.В.Височин.-К.: Київ.нац.торг.екон. ун-т,2012. –544с.
5. Оптова торгівля України: монографія / А.А.Мазаракі, Г.М. Богославець, О.М. Трубей, А.М. Носуліч. За заг. ред. А.А.Мазаракі. - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 208с.
6. Бегларашвілі О., Кулик А. Роздрібна торгівля України / Оксана Бегларашвілі, Анна Кулик // Вісник КНТЕУ. – 2018. – № 3 (119). – С.52-60.
7. Внутрішній ринок і торгівля України: структурно-інституціональна трансформація: монографія / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, А.Г. Герасименко та ін. ; за ред. В.Д. Лагутіна. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 432 с.
8. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.
9. Дослідження та регулювання споживчого ринку : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л.О. Лігоненко, Г.М. Богославець, А.М. Носуліч. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 332 с.
10. Економіка торговельного підприємства: методика розв'язання практичних завдань: навч.посіб. / Л.О.Лігоненко, І.В. Височин. - К.: Київ.нац.торг-екон.ун-т, 2012. – 456с.
11. Зовнішня торгівля України: XXI століття : монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Н.О. Іксарова [та ін.]; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 600 с.
12. Класифікатор видів економічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kved.com.ua/>.
13. Ільченко Н., Фреюк О. Захист прав споживачів в Інтернет-магазинах України / Наталія Ільченко, Ольга Фреюк // Вісник КНТЕУ. – 2018. – № 4 (120). – С.5-12.
14. Кустова Л.Л. Економіка праці та соціально-трудова відносини: навч.посіб. / Л.Л.Кустова, І.Ю.Кучумова, Л.А.Нападовська, І.В.Шостак. – К.:Київ.нац.торг.-екон.ун-т,2012. – 328с.

15. Лігоненко Л.О. *Контролінг у торгівлі: монографія* / Л.О. Лігоненко, О.А. Вержбицький.-К.:Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2013. – 268с.
16. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.
17. Національний стандарт України «Роздрібна та оптова торгівля: терміни та визначення понять»: ДСТУ 4303:2004 від 01.07.2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.profiwins.com.ua/>.
18. Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.
19. *Підприємницькі мережі в торгівлі: монографія* / [Н.О. Голошубова, О.О. Кавун, В.М. Торонков та ін.]; за заг. ред. Н.О. Голошубової. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 344 с.
20. Податковий кодекс України № 2755-IV від 02.12.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
21. Про акціонерні товариства: Закон України № 514-VI від 17.09.2008р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
22. Про господарські товариства: Закон України № 1576-XII від 19.09.1991р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
23. Про електронну комерцію: Закон України № 675-VIII від 03.09.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
24. Про оплату праці: Закон України № 108/95 ВР від 24.03.1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
25. Савчук А. *Оmnіканальні стратегії підприємств торгівлі: інформаційне забезпечення* / Анастасія Савчук // *Вісник КНТЕУ*. – 2017. – № 6 (116). – С.73-82.
26. Ситник Г.В. *Фінанси торгівлі: монографія* / Г.В. Ситник.-К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2014. – 672с.
27. Трубей О. *Вітчизняна роздрібна торгівля на ринку FMCG* // *Вісник КНТЕУ*. – 2018. – № 64(120). – С.46-57.
28. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
29. Berman Barry R., Evans Joel R. *Retail Management: A Strategic Approach*, 12th Edition. Boston : Pearson, 2013. – 589 p.

Курсивом позначені джерела, які є в наявності в бібліотеці КНТЕУ.

Інтернет-ресурси

30. Інформаційний портал для представників галузі роздрібною торгівлі в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ua-retail.com>
31. Міжнародний науково-практичний журнал «Товари і ринки». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tr.knteu.kiev.ua/>
32. Новини українського та світового ритейлу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.proretail.info>

33. Офіційний сайт Асоціації ритейлерів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rau.ua/>
34. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
35. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>
36. Фаховий науковий журнал «Вісник КНТЕУ». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://visnik.knteu.kiev.ua/>
37. Якісна побудова дистрибуції. Систематизація та інновації в дистрибуції. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kpd.ua/>